

הלכות תפילה (סימן פט: הלכות תפילה וזמנה)

פט: א

Outline

1. Today's Topics
 - a. The beginning and end זמן for שחרית
2. Beginning זמן
 - a. Best is to daven "עם הנץ החמה" (שו"ע פט: א)¹
 - i. Q: What is "נץ החמה"?
 1. The time when the sun begins to shine on mountaintops (משנ"ב א)
 - ii. Q: If one generally davens at נץ החמה, may he do so even without a מנין?
 1. Yes (ביאור הלכה נח: א: הע' 1)
 - iii. Q: What is the reward for davening at נץ החמה?
 1. One is a באבא and will be saved from נזק throughout the day (משנ"ב נח)
 - iv. Q: To what extent does this preference apply?
 1. It applies even during ימי חורף and ימי סליחות (משנ"ב א)
 - b. If one davens prior to נץ but after "עמוד השחר והאיר פני מזרח", then בדיעבד, he is יוצא (שו"ע פט: א)
 - i. Q: Are there times that one may daven prior to נץ even לכתחילה?
 1. משנ"ב א, such as one who gets up to travel שעת הדחק ואונס
 - a. On morning since it will be difficult to regather the מנין (משנ"ב א) or to wait until נץ (שעה צ"ש)
 2. Q: When doing so, about what should one be careful?
 - a. He should not put on תפילין or say קר"ש prior to שיכיר (משנ"ב א)
 - ii. Q: Is it better to daven ביחידות at נץ or בציבור before נץ?
 1. בציבור (Rav Willig, שו"ת פרי יצחק הע' 5)
 2. ביחידות (שו"ת שאילות שמואל)
 - iii. Q: What, precisely, is the earliest time that one may daven? "עמוד השחר" or "האיר פני מזרח"?
 1. מח' הפוסקים; the plain reading of the שו"ע and the opinion of most רבנות תמיד is "האיר פני מזרח". This was the earliest time that the עמוד השחר was offered (משנ"ב ד). The מג"א holds "עמוד השחר". The שו"ת שאילות concludes that in non-דחק, one is יוצא only from "האיר פני מזרח", but in דחק שעת הדחק, one is יוצא from "עמוד השחר" (משנ"ב ב).
 - a. Q: What is "עמוד השחר"?
 - i. When light slowly begins to emerge (משנ"ב ב)
 - b. Q: What is "האיר פני מזרח"?
 - i. When the entire east is light, even if stars are still out (משנ"ב ג)
 - iv. Q: Does the allowance to daven from "האיר פני מזרח" and onwards apply also to קר"ש?
 1. Not on a regular basis because קר"ש must be from "מי שיכיר" and onwards (משנ"ב ד). However, in שעת הדחק, one may say קר"ש from (משנ"ב ב פט: מא, נח: יט: הע' 3) עלות השחר.

¹ נץ at עיקר זמן תפילה because סומך גאולה לתפילה in order to be קריאת שמע נץ means we say "ייראוך עם שמש" See צל"ח (שם) and רש"י (ברכות ט:).

3. End זמן
 - a. The time for שחרית extends until 4 שעות זמניות into the day (שו"ע פט: א)
 - i. The calculation of זמן תפילת שחרית depends on how many hours are in the day. The סוף זמן is always $1/3^{\text{rd}}$ into the day (משנ"ב ה) because the קרבן תמיד was never offered after $1/3^{\text{rd}}$ into the day (משנ"ב שם)
 - b. Q: Must שחרית begin or end prior to שעות ד'
 - i. It must end (משנ"ב ה). This includes חזרת הש"ץ (8 הע' ז).